

УДК 316.77:125

DOI 10.32461/2409-9805.1.2021.229855

Цитування:

Комова М. В. Метод постулатної екстраполяції документальної інформації в блогосфері. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. № 1. С. 50–57.

Komova M. (2021). Of postulative extrapolation of documental information in the blogosphere. *Library science. Record Studies. Informology*. 1, 50–57 [in Ukrainian].

Комова Марія Василівна,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальних комунікацій
та інформаційної діяльності

Національного університету «Львівська політехніка»

maria.komova@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-4115-3690>

МЕТОД ПОСТУЛАТНОЇ ЕКСТРАПОЛЯЦІЇ ДОКУМЕНТАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В БЛОГОСФЕРІ

*Метою роботи є обґрунтування методу постулатної екстраполяції документальної інформації в блогосфері. Для досягнення цієї мети необхідно виконати завдання: визначити особливості та ресурсність методу постулатної екстраполяції документальної інформації в блогосфері; обґрунтувати поняття «синергетична парадигма інформаційної взаємодії» як кінцевий продукт використання методу; визначити вимоги до адекватності синергетичної парадигми інформаційної взаємодії; обрати та обґрунтувати вибір емпіричної бази застосування методу. **Методологія дослідження** полягає у використанні загальнонаукових методів: аналізу, синтезу, логічного методу. Застосування цих методів дало змогу обґрунтувати метод постулатної екстраполяції документальної інформації в блогосфері, обрати та обґрунтувати вибір емпіричної бази застосування методу. Метод візуалізації використано для представлення результатів дослідження. **Наукова новизна** роботи полягає в тому, що в статті запропоновано та обґрунтовано метод постулатної екстраполяції документальної інформації в блогосфері. **Висновки.** На базі інструментарію семантичного аналізу контенту медіа, соціальних мереж розвиваються спеціальні методи дослідження документальної інформації. Метод постулатної екстраполяції документальної інформації в блогосфері дозволяє встановити кореляцію однієї чи кількох ознак картини світу блогерів (професійної, освітньої, гендерної належності) з параметрами їхнього постингу (публікаційною активністю, тематикою постів, особливостями зворотного зв'язку) та дасть можливість сформулювати обґрунтоване твердження про це. Формалізація відношень суб'єктів в системі «картина світу блогерів – контент» у вигляді синергетичної парадигми інформаційної взаємодії дає можливість ідентифікувати авторство контенту за професійною чи іншою ознакою, використовувати технології управління інформаційними потоками, а також прогнозувати тренди впливу блогінгу різних соціальних груп на суспільну свідомість, аксіологічні зрушення, рівень критичного мислення, критичного сприйняття дійсності.*

Ключові слова: блогосфера, блог, блогер, постинг, постулатна екстраполяція, документальна інформація.

Komova Maria,

Candidate of Philological Sciences (Ph.D.),
Associate professor at the Department
of Social Communication and Information Science,
Lviv Polytechnic National University

OF POSTULATIVE EXTRAPOLATION OF DOCUMENTAL INFORMATION IN THE BLOGOSPHERE

The purpose of the article is to study the justification of the method of postulate extrapolation of documental information in the blogosphere. To achieve this goal it is necessary to perform the following tasks: to determine the features and resourcefulness of the method of postulate extrapolation of documental information in the blogosphere; to justify the concept of «synergetic paradigm of information interaction» as the result of the use of the method; to determine the requirements for the adequacy of the synergetic

*paradigm of information interaction; to choose and justify the empirical basis for the application of the method. **The methodology** is based on analysis, synthesis, and logical methods. The application of these methods made it possible to substantiate the method of postulate extrapolation of documental information in the blogosphere, to choose and justify the empirical basis for the application of the method. The visualization method was used to present the results of the study. **The scientific novelty** of the work is proposing and justifying the method of postulate extrapolation of documental information in the blogosphere. **Conclusions.** Based on the tools of semantic analysis of media content and social networks, a special method of documental information research are being developed. The method of postulate extrapolation of documental information in the blogosphere allows establishing the correlation of one or more features of the bloggers' world (professional, educational, gender) with the parameters of their posting (publishing activity, topics of posts, feedback). This will make it possible to formulate a reasonable statement. Formalization of links between subjects in the system «picture of the world of bloggers - content» in the form of the synergetic paradigm of information interaction gives the chance to identify authorship of content on a professional basis or other sign, to use technologies of management of information flows, and also to predict trends of influence of blogging of various social groups on public consciousness, the level of critical thinking and critical perception of reality.*

Key words: *blogosphere, blog, blogger, posting, postulate extrapolation, documental information.*

Актуальність теми дослідження. Методологія досліджень із соціальних комунікацій опирається на теорії, концепції, гіпотези, поняттєво-категоріальний апарат, висвітлений у працях вітчизняних і закордонних науковців. Методологічну основу досліджень становлять загальнонаукові методи і спеціальні методики до вивчення закономірностей та особливостей функціонування явищ, процесів, які відбуваються в соціальних комунікаціях. Дослідження спираються на загальнонаукові і базові для соціальних комунікацій підходи: *інформаційний*, що ґрунтується на загальнонауковій категорії інформація для теоретичного осмислення предмета вивчення; *семіотичний*, який ґрунтується на розгляді соціальних явищ і процесів крізь призму базової категорії знаку; *діяльнісний*, який ґрунтується на базовій категорії діяльності; *системний*, який використовує загальнонаукові категорії система, структура, функція. Пропонуємо розширити спектр спеціальних методів дослідження документальної інформації, запропонувавши метод *постулатної екстраполяції документальної інформації*, який ґрунтується на методології прагматики, тобто на виявленні відношень між знаковими системами і тими, хто їх використовує, на вивченні передачі значення і розуміння змісту в контексті висловлення. Метод постулатної екстраполяції документальної інформації передбачає виявлення тих значень висловлення, яке вкладає в нього автор.

Метою роботи є обґрунтування методу постулатної екстраполяції документальної інформації в блогосфері. Для досягнення цієї мети необхідно виконати *завдання*: визначити особливості та ресурсність методу постулатної екстраполяції документальної інформації в блогосфері; обґрунтувати поняття «синергетична парадигма інформаційної взаємодії»; визначити вимоги до адекватності синергетичної парадигми інформаційної взаємодії; обрати та обґрунтувати вибір емпіричної бази застосування методу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні дослідження соціальних мереж, у яких реалізує свої інформаційні потреби громадянське суспільство, набули значного поширення. Соціальне середовище інтернету має величезний потенціал як інформаційно-пошукове поле для реалізації різноманітних науково-теоретичних та прикладних проблем. Соціальні мережі використовуються як потужна база для реалізації методів наукових досліджень, що ґрунтуються на застосуванні інформаційних технологій. Вагомим напрямом наукових досліджень є розроблення методів ідентифікації релевантної інформації [3; 6; 16; 17; 18]. Обґрунтування вибору емпіричної бази дослідження. До критеріїв обрання певної блогосфери як емпіричної бази застосування методу постулатної екстраполяції належать: високий рівень популярності, дотримання професійних стандартів журналістики, проведення наукових і соціологічних досліджень її діяльності. На наш погляд, вагомими аргументами обрання блогосфери інтернет-видання Цензор.НЕТ є високий рівень відвідуваності. За версією сайту Alexa Internet, Цензор.НЕТ входить до кола 50 найбільш відвідуваних інформаційних інтернет-ресурсів України [19]. За даними наукометричної бази даних, пошукової системи для науковців Google Scholar, інтернет-видання Цензор.НЕТ є об'єктом дослідження у 78 наукових працях [14]. Цензор.НЕТ є популярним інформаційним ресурсом серед користувачів. Пошукова система Google фіксує 4 млн. згадок про нього [15]. Про популярність та дотримання професійних стандартів Цензор.НЕТ свідчать дані соціологічних досліджень. Так, за результатами рейтингових досліджень сайту Marketer, Цензор.НЕТ входить у десятку топ

популярних новинних сайтів України: за кількістю унікальних переглядів посідає 4 місце, за позицією при пошуковому запиті – 6. Marketer відзначає індивідуальність поглядів сайту на події в Україні та світі, наявність цільової аудиторії [4]. Інтернет Асоціація України опублікувала рейтинг ТОП-100 новинних сайтів, які мають власну редакцію і генерують власний контент суспільно-політичної тематики. Рейтинг складено на базі медіа-панелі в 5 тис. осіб, які представляють українську аудиторію старше 15 років. За версією Інтернет Асоціації України, Цензор.НЕТ займає: на травень 2019 року – 17 позицію (охоплення становить 8%) [9]; на грудень 2019 – 14 позицію (охоплення становить 7%) [8].

Цензор.НЕТ перебуває в колі соціологічних досліджень української громадської організації, журналістського аналітичного центру Інституту масової інформації (ІМІ). Інститут провів рейтингування 10 українських новинних сайтів щодо дотримання трьох основних професійних стандартів журналістики: балансу думок і поглядів; рівня роботи з джерелами і дотримання стандарту достовірності; відокремлення фактів від коментарів. За версією ІМІ, Цензор.НЕТ входить в десятку найпопулярніших новинних сайтів і посідає 6 місце з рівнем дотримання журналістських стандартів – 88%; деталізовано: баланс у новинах – 76%, достовірність – 96%, відокремлення фактів від коментарів – 92% [11]. Інститут масової інформації виконує аналітичне опрацювання даних сайту SimilarWeb, який моніторить трафік понад 80 млн сайтів світу та надає статистику у відкритому доступі. Відповідно до дослідження трафіку 50 найвідвідуваніших українських онлайн-медіа, Цензор.НЕТ займає 8 місце за кількістю переглядів – 18,33 млн. (на травень 2020 року) [7]. Отже, блогосфера, створена на технологічній платформі інтернет-видання Цензор.НЕТ відповідає критеріям, які надаються до емпіричної бази апробації методу постулатної екстраполяції.

Виклад основного матеріалу. Для вивчення різних аспектів реалізації функціональних особливостей блогосфери в мережевому середовищі пропонуємо використовувати метод постулатної екстраполяції блогосфери, який дає змогу встановити кореляцію компонентів картини світу блогерів (професійної, гендерної, релігійної належності) з характеристиками продукованих ними блогів. Застосування методу постулатної екстраполяції дає можливість на основі певної вихідної позиції сформулювати похідне твердження, в якому міститься нове знання. Таким чином, нове твердження є логічними висновком з вихідної позиції відповідно до постулату [16].

Близький до пропонованого методу – аксіоматичний метод, який широко використовується у дослідженнях з науково-природничих наук. Для уникнення певної розбіжності у використанні терміна аксіома, для якого визнаною сферою застосування є науковоприродниче знання, звертаємося до терміна «постулат», який визначається як твердження, що слугує основою для здійснення нових змістовних розмірковувань і висновків [12]. Як термін, що входить до поняттєво-термінологічного апарату соціогуманітарного знання, постулат передбачає нижчий рівень однозначності, логічності, суворості і лінійності висновків, отриманих під час дослідження з врахуванням вихідних позицій.

Постулатна екстраполяція дає можливість генералізувати комунікаційні особливості окремої людини до рівня цілого – комунікаційних особливостей групи осіб, об'єднаних за будь-якими ознаками, що формують картину світу людини (професійну, гендерну, релігійну, освітню, політичну). Застосування терміна екстраполяція, тобто поширення висновків, показників, тенденцій і закономірностей щодо однієї частини цілісної системи на іншу частину тієї самої системи [1, 466], вважаємо обґрунтованим. Адже група осіб, об'єднаних професійною (гендерною) належністю, може розглядатися як системне явище, оскільки для членів цієї групи властиві певною мірою близькі (спільні, толерантні, не антагоністичні, не взаємовиключні) освітні, соціальні, культурні, релігійні, аксіологічні, світоглядні, матеріальні, комунікаційні, особистісні риси, а також спосіб життя. Отримане соціогуманітарне знання дає можливість зробити змістовні висновки про: характерні риси і тематичну специфіку блогосфери; комунікаційні особливості, властиві певній категорії авторів (професійна група блогерів, гендерна належність) щодо обраної сукупності ознак; якісні характеристики інформаційної взаємодії в системі «блогосфера – споживач інформації»: біхевіористичні позиції користувачів блогосфери, соціальних мереж; аксіологічні та світоглядні позиції користувачів; тональність рефлексій до суспільних явищ блогерів, що належать до різних сфер соціальної діяльності.

Застосування методу постулатної екстраполяції до дослідження блогосфери як компонента соціальних комунікацій дає можливість формалізувати очевидну залежність між вихідними позиціями і виведеними із них похідними твердженнями. Під час вивчення блогосфери застосовується постулат: картина світу автури блогосфери визначає рівень публікаційної активності блогерів, контентне наповнення блогів, характеристики зворотного зв'язку. Метод постулатної екстраполяції . може бути застосований для різних виявів картини світу блогерів (професійний склад, гендерна належність, освітній рівень, релігійні, політичні, культурні вподобання). Склад автури блогосфери становить вихідні позиції, до яких належить професійна

належність, гендерна належність, тип авторства. За кожною із цих позицій можна проводити окреме дослідження щодо похідних положень, до яких належать: контентні характеристики блогів (тематика постів, рівень узагальнення інформації, характер знакових записів, жанрове різноманіття та емоційне забарвлення постів, мовні пріоритети блогерів); характеристики блогів за активністю блогерів (кількість постів, частота постингу, розмір постів); характеристики блогів за зворотним зв'язком (кількістю переглядів постів, коментарів до них, репостів у FB).

Ресурсність методу постулатної екстраполяції документальної інформації полягає у дослідницькому потенціалі інструментарію методу, що дозволяє максимально оптимально, аргументовано та об'єктивно виконати дослідження наукової проблеми. У межах методу постулатної екстраполяції документальної інформації активно використовується статистичний аналіз, контент-аналіз, узагальнення, групування, ранжування, візуалізація отриманих результатів, які у своїй сукупності дають матеріал для обґрунтованих висновків щодо кореляції компонентів картини світу блогерів (професійної, гендерної, релігійної належності) з характеристиками продуктованих ними блогів.

Результатом використання постулатної екстраполяції документальної інформації в блогосфері як методу створення нового знання номінуємо поняттям «синергетична парадигма інформаційної взаємодії». Синергетична парадигма інформаційної взаємодії являє собою комунікаційну модель кореляції картини світу блогерів і контентного наповнення блогів, кількісних характеристик публікаційної активності блогерів, зворотного зв'язку постингу. Ефективна інформаційна взаємодія в системі «картини світу блогерів – контент» є результатом синергетики усіх соціокомунікаційних чинників. Явище синергетичної парадигми інформаційної взаємодії розглядаємо як формалізовану деталізацію поняття інформаційна взаємодія. На поняття синергетична парадигма інформаційної взаємодії поширюється трактування інформаційної взаємодії як складної, відкритої системи, для якої властиві структурні, функціональні, координаційні, каналні, смислові вияви [2, 117].

Для формалізації інформаційної взаємодії використання поняття синергетичної парадигми обґрунтоване в поняттєво-термінологічному аспекті. Адже парадигма є системою теоретичних і методологічних передумов будь-якого наукового дослідження, основою вибору проблем і моделлю для вирішення досліджуваних завдань. Вона сприяє фіксації змін у структурі знання, зокрема у випадках необхідності його синтезу та інтеграції [10, 94–99]. Крім того, для процесів та явищ інформаційного обміну властиві ознаки самоорганізації. Інформаційна взаємодія перебуває в межах проблематики синергетики як відкрита, складна система, в якій відбувається обмін інформацією між людиною (споживачем інформації) і зовнішнім середовищем через будь-які канали інформації – друковані, електронні, інтерактивні, мобільні, мультимедійні.

Синергетична парадигма інформаційної взаємодії є генералізованим і формалізованим виявом контентних і кількісних характеристик блогів, які створюються певною професійною групою блогерів. Синергетична парадигма інформаційної взаємодії для кожної професійної групи блогерів будується за моделлю. Адаптація принципів синергетики, запропонованих Г. Хакеном, до системи інформаційної взаємодії розкриває специфіку її самоорганізації [13, 194–200]. Система повинна бути відкритою: повинні бути наявні усі компоненти комунікаційного акту, усунені будь-які інформаційні бар'єри. Відкрита система повинна перебувати якнайдалі від межового стану термодинамічної рівноваги (відсутність змін в основних показниках тривалий час): процеси передавання і приймання інформації повинні відбуватися постійно. Відкрита система інтегрує явища та процеси, в результаті яких можуть з'явитися властивості, які не властиві жодній із частин: різноманітна інформація з різних джерел формує якісно іншу суспільну свідомість, модифікує біхевіористичні позиції споживачів інформації. Самоорганізація відкритої системи виявляється у виникненні нового порядку та ускладненні через флуктуацію (випадкові відхилення): засвоєння суспільством нової інформації зумовлює появу нових реалій суспільного життя, підвищення ймовірності помилок у прогнозуванні суспільних процесів чи непередбачуваності інформаційного впливу на суспільство, окремі його верстви. Однак притік нової інформації, поглиблення інформаційної взаємодії посилює розхитування правил, стереотипів, main stream інформаційного простору і через хаос у громадській думці призводить до еволюції суспільної свідомості, громадської думки на якісно іншому рівні. Самоорганізація настає тільки у випадку переважання позитивних зворотних зв'язків, що діють у відкритій системі, над негативними зворотними зв'язками: наявність та ефективність зворотного зв'язку в інформаційній взаємодії в межах блогосфери може бути виявлена шляхом зіставлення показників перегляду постів, коментарів до них та репостів у FB. Як свідчать спостереження за інтенсивністю перегляду постів, відомості щодо зворотного зв'язку змінюються і накопичуються, що вказує на відтерміновану дію та збереження актуальності повідомлень.

Обґрунтованість та об'єктивність висновків, суворість процедури їх отримання з подальшою інтерпретацією забезпечує сукупність усіх перелічених методів, зокрема контент-аналіз. Дослідження

вербальної поведінки як форми людської поведінки на рівні окремої групи блогерів із застосуванням контент-аналізу виявить не тільки їхні реальні біхевіористичні позиції, але й спрямованість у процесі інформаційної взаємодії самого ресурсу, на платформі якого створено блогосферу.

Висновки. На базі інструментарію семантичного аналізу контенту медіа, соціальних мереж розвиваються спеціальні методи дослідження документальної інформації. Метод постулатної екстраполяції документальної інформації в блогосфері дозволяє встановити кореляцію однієї чи кількох ознак картини світу блогерів (професійної, освітньої, гендерної належності) з параметрами їхнього постингу (публікаційною активністю, тематикою постів, особливостями зворотного зв'язку) та дасть можливість сформулювати обґрунтоване твердження про це. Формалізація відношень суб'єктів в системі «картина світу блогерів – контент» у вигляді синергетичної парадигми інформаційної взаємодії дає можливість ідентифікувати авторство контенту за професійною ознакою, використовувати технології управління інформаційними потоками, а також прогнозувати тренди впливу блогінгу різних професійних груп на суспільну свідомість, аксіологічні зрушення, рівень критичного мислення, критичного сприйняття дійсності.

Список використаних джерел

1. Екстраполяція. *Словник української мови*. В 11 т. Т. 2. Київ, 1971. С. 466.
2. Ильганаева В. А. Социальные коммуникации (теория, методология, деятельность) : словарь-справочник. Харьков : КП «Городская типография», 2009. 397 с.
3. Комова М. В., Петрушка А. І. Документальна реконструкція як різновид наукового ретроспективного моделювання. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2018. № 1. С. 11-19.
4. Новинні сайти України: топ популярних ресурсів. Marketer : веб-сайт. URL : <https://marketer.ua/ua/ukraine-news-sites-top-popular-resources/> (дата звернення: 22.11.2020)
5. Оссовський В. Цінності професійної діяльності / АН України; Ін-т соціології. Київ : Наук. думка, 1986. 149 с.
6. Пелешишин А. М. Позиціонування сайтів у глобальному інформаційному середовищі : монографія. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2007. 258с.
7. Рейтинг топсайтів України. Інститут масової інформації : веб-сайт. URL : <https://imi.org.ua/monitorings/rejtyng-top-sajtiv-ukrayiny-i34992ь> (дата звернення: 22.11.2020)
8. Сайт 24 каналу очолив рейтинг найпопулярніших новинних сайтів у грудні 2019 року. Інтернет Асоціація України : веб-сайт: Детектор медіа. URL : <https://detector.media/infospace/article/173935/2020-01-15-sait-24-kanalu-ocholiv-reiting-najpopulyarnishikh-novinnikh-sajtiv-u-grudni-2019-roku-inau/>(дата звернення: 22.11.2020)
9. ТОП-100 новинних сайтів суспільно-політичної тематики за травень 2019. Інтернет Асоціація України : веб-сайт. URL : <https://inau.ua/news/top-100-novynnyh-sajtiv-suspilno-politychnoyi-tematykuza-traven-2019> (дата звернення: 22.11.2020)
10. Троянський В. А., Мойсей А. А. Парадигми в дослідженні духовності українського народу. Актуальні проблеми філософії та соціології / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса, 2015. Вип. 5. С. 94–9.
11. Укрінформ. Мультимедійна платформа іномовлення України. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2105152-ukrinform-ocoliv-rejting-najprofesijnisih-novinnih-sajtiv-za-versieu-imi.html>(дата звернення: 22.11.2020)
12. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії імені Г. С. Сковороди. Київ : Абрис, 2002. 742 с.
13. Haken H. Synergetics. Berlin, Heidelberg: Springer, 2004. 758 p. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-662-10184-1>
14. Цензор.NET. Google Scholar. Search. URL : https://scholar.google.com.ua/scholar?hl=uk&as_sdt=1%2C5&as_vis=1&q=%D0%A6%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D0%BE%D1%80.NET&btnG= (дата звернення: 15.07.2019)
15. Цензор.NET. Google. Search. URL : https://www.google.com/search?rlz=1C1GGRV_enUA844UA844&sxsrf=ALeKk01iD6S6W4ow3aCAxdqjAGXyu-4mYw%3A1607788138603&ei=aubUX9CzJKbqrgTp1orICg&q=%D0%A6%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D0%BE%D1%80.NET&oq=%D0%A6%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D0%BE%D1%80.NET&gs_lcp=CgZwc3ktYWIQAzICCAAyAggAMgQIABAeMgYIABAIeB46BAgAEEM6BAguEEM6BQgAELEDOgsIABCxAXDHARCjAjoICC4QsQMqgwE6BggAEAoQKj

oECAAQCjoECC4QCjoMCAAQsQMqgwEQChAqOgoIABCxAxCDARAKOgUIABDLAToICC4QsQM QkwI6BwgjEOoCECc6CQgjEOoCECcQEzoHCC4Q6gIQzJoECCMQJzoICAAQsQMqgwE6CAgAEMcB EK8BOgcILhAnEJMCOggIABDHARCjAjoFCC4QsQM6BggAEAoQHIC7mRdY9LAYYIq3GGgJcAB4A YAB_AGIAdgSkGEGMS4xNS4ymAEAoAEBqgEHZ3dzLXdperABCsABAQ&scient=psy-ab&ved=0ah UKewjQkIDH5cjtAhUmtYsKHWmrAqkQ4dUDCA0&uact=5 (дата звернення: 15.07.2019)

16. Komova M., Yakovyna V. Identification of marked lexicon and its contextual features in social networks. *CEUR Workshop Proceedings*. 2020. Vol. 2616. P. 152-164. URL : <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85086306434&partnerID=40&md5=df9a41c11737906bc5ef5dc6514d783c>(дата звернення: 20.09.2020)

17. Petrushka A., Komova M., Fedushko S. Scientific Content: Language Expansion in Bibliometric Databases. *CEUR Workshop Proceedings*. 2020. Proceedings of the International Workshop on Cyber Hygiene (CybHyg-2019) co-located with 1st International Conference on Cyber Hygiene and Conflict Management in Global Information Networks (CyberConf 2019). Kyiv, Ukraine, 2019. Vol. 2654. P. 375-389. URL : <http://ceur-ws.org/Vol-2654/paper30.pdf> (дата звернення: 01.10.2020)

18. Petrushka A., Komova M., Odarchenko R. Scientific social networks in the system of presentation of scientific content. *CEUR Workshop Proceedings*. 2020. Vol. 2616. P. 273-285. URL : <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85086312133&partnerID=40&md5=bca2a958860f9e42c9a52002845887cc> (дата звернення: 05.09.2020)

19. Top Sites in Ukraine. Alexa Internet. URL : <https://www.alexa.com/topsites/countries/UA> (дата звернення: 22.11.2020)

References

1. Extrapolation. *Slovyk ukrainskoi movy*. V 11 t. T. 2. Kyiv, 1971. S. 466. [in Ukrainian]
2. Ylhanaeva V. A. (2009). Social communications (theory, methodology, activity) : slovar-spravochnyk. Kharkov : KP «Horodskaia tipohrafiya» [in Russian]
3. Komova M. V., Petrushka A. I. (2018). Documentary reconstruction as a kind of scientific retrospective modeling. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia*. № 1. S. 11-19 pp. [in Ukrainian]
4. News sites of Ukraine: top popular resources. (n.d.). *Marketer: veb-sait*. URL : <https://marketer.ua/ua/ukraine-news-sites-top-popular-resources/> [in Ukrainian]
5. Ossovskiy V. (1986). Values of professional activity. *AN Ukrainy; In-t sotsiolohii*. Kyiv : Nauk. Dumka [in Ukrainian]
6. Peleshchyshyn A. M. (2007). Positioning sites in the global information environment: monohrafiia. Lviv: Vyd-vo Lviv. politekhniki. 258 p. [in Ukrainian]
7. Rating of topsites of Ukraine. (n.d.). *Instytut masovoi informatsii : veb-sait*. URL : <https://imi.org.ua/monitorings/rejtyng-top-sajtiv-ukrayiny-i34992> [in Ukrainian]
8. The site of Channel 24 topped the ranking of the most popular news sites in December 2019. (2019). *Internet Asotsiatsiia Ukrainy : veb-sait : Detektor media*. URL : <https://detector.media/infospace/article/173935/2020-01-15-sait-24-kanalu-ocholiv-reiting-naipopolyarnishikh-novinnikh-sajtiv-u-grudni-2019-roku-inau/> [in Ukrainian]
9. TOP-100 news sites of socio-political issues for May 2019. (2019). *Internet Asotsiatsiia Ukrainy : veb-sait : Detektor media*. URL : <https://inau.ua/news/top-100-novynnyh-sajtiv-suspilno-politychnoyi-tematykyza-traven-2019> [in Ukrainian]
10. Troianskyi V. A., Moisei A. A. (2015). Paradigms in the study of the spirituality of the Ukrainian people. Current issues of philosophy and sociology. *Nats. un-t «Odes. yuryd. akad.»*. Odesa. Vyp. 5. 94-99 pp. [in Ukrainian]
11. Ukrinform. Multimedia platform of foreign broadcasting of Ukraine. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2105152-ukrinform-ocoliv-rejting-najprofesijnisih-novinnih-sajtiv-za-versieu-imi.html> [in Ukrainian]
12. Philosophical encyclopedic dictionary. (2002). *NAN Ukrainy, In-t filosofii imeni H. S. Skovorody*. Kyiv: Abrys [in Ukrainian]
13. Haken H. *Synergetics*. Berlin, Heidelberg: Springer, 2004. 758 p. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-662-10184-1> [In English].
14. Tsenzor.NET. Google Scholar. Search. URL : [https://scholar.google.com.ua/scholar?hl=uk&as_sdt=1%2C5&as_vis=1&q=%D0%A6%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D0%BE%D1%80.NET&btnG=\[in Ukrainian\]](https://scholar.google.com.ua/scholar?hl=uk&as_sdt=1%2C5&as_vis=1&q=%D0%A6%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D0%BE%D1%80.NET&btnG=[in Ukrainian])

15. Tsenzor.NET. Google. Search. URL : https://www.google.com/search?rlz=1C1GGRV_enUA844UA844&sxsrf=ALeKk01iD6S6W4ow3aCAxdqjaGXyu-4mYw%3A1607788138603&ei=aubUX9CzJKbqrgTp1orICg&q=%D0%A6%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D0%BE%D1%80.NET&oq=%D0%A6%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D0%BE%D1%80.NET&gs_lcp=CgZwc3ktYWIQAzICCAyAggAMgQIABAeMgYIABAIEB46BAgAEEM6BAguEEM6BQgAELEDOgsIABCxAXDHARCjAjoICC4QsQMgE6BggAEAoQKjoECAAQCjoECC4QCjoMCAAQsQMgEQChAqOgoIABCxAXCDARAKOgUIABDLAToICC4QsQMkwl6BwgjEOoCECc6CQgjEOoCECcQEzoHCC4Q6gIQJzoECCMQJzoICAAQsQMgE6CAGAEMcBEK8BOgcILhAnEJMCOggIABDHARCjAjoFCC4QsQM6BggAEAoQHIC7mRdY9LAYYYIq3GGgJcAB4AYAB_AGIAdgSkGEGMS4xNS4ymAEAoAEBqgEHZ3dzLXdperABCsABAQ&scient=psy-ab&ved=0ahUKEwjQkIDH5cjtAhUmtYsKHWmrAqkQ4dUDCA0&uact=5 [in Ukrainian]

16. Komova M., Yakovyna V. (2020). Identification of marked lexicon and its contextual features in social networks. *CEUR Workshop Proceedings*. Vol. 2616. P. 152-164. URL : <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85086306434&partnerID=40&md5=df9a41c11737906bc5ef5dc6514d783c> [In English].

17. Petrushka A., Komova M., Fedushko S. (2020). Scientific Content: Language Expansion in Bibliometric Databases. *CEUR Workshop Proceedings. Proceedings of the International Workshop on Cyber Hygiene (CybHyg-2019) co-located with 1st International Conference on Cyber Hygiene and Conflict Management in Global Information Networks (CyberConf 2019)*. Kyiv, Ukraine, 2019. Vol. 2654. P. 375-389. URL : <http://ceur-ws.org/Vol-2654/paper30.pdf> [In English].